Tien than 12

Truyện Tiền Thân Đức Phật

Tien than 12

[BuddhaSasana] [Unicode Fonts]

Lược truyện Tiền thân Đức Phật

Hòa thượng Thích Đức Niệm

Phật Học Viện Quốc Tế, California, 1998

Nai Cứu Người

T rong thời quá khứ có con nai chúa thân hình mang bộ lông sắc vàng óng ánh. Trên đầu mỗi sợi lông là những hạt ngọc kim cương lóng lánh. Nai tự biết mình có thân hình đặc biệt hơn các nai khác. Đêm cũng như ngày từ trên thân nai phát ra ánh sáng như những vì sao trên nền trời đêm không trăng. Biết điều nầy dễ khiến cho người chú ý, dẫn đến hiểm nguy tánh mạng, nên nai chúa thường ẩn mình trong rừng sâu.

Tuy nai biết ẩn tránh như vậy, nhưng các thợ săn đã nhiều lần theo dõi tìm cách gài bẫy, giăng lưới, đào hầm, trét đồ ăn nơi thân cây, bỏ mồi trên cỏ để cố bắt cho được nai. Thừa biết điều bất trắc hiểm nguy đó, nai chúa đã khôn ngoan tránh né được tất cả những cạm bẫy. Nai chúa ở nơi nào cũng đều có một đoàn nai mạnh khỏe lanh lẹ tùy tùng hầu hạ. Vì vậy mà mỗi cử chỉ động tĩnh xung quanh liền được báo tin mau lẹ để cho nai chúa kịp thời ẩn tránh.

Cuộc sống của nai chúa êm đềm phẳng lặng ngày tháng trôi qua trong khu rừng già tịch mịch, như thế trải cũng đã bao năm. Thế rồi, bỗng một hôm trời trong gió mát, khí trời ấm áp sau những ngày mưa giông dữ dội, thì bỗng nhiên có tiếng thất thanh kêu cứu từ ghềnh đá thác nước ở ven rừng, làm phá tan sự yên tĩnh của sơn lâm u tịch bấy lâu nay. Tiếng kêu ré đứt quãng vang dội cả một góc trời: "Xin cứu tôi với! Nước cuốn trôi tôi! Bớ người ta ơi, xin cứu tôi với ..! Tôi sắp chết đuối rồi, xin cứu dùm tôi với ..!" Tiếng thét la kêu cứu gấp rút nghe mà hãi hùng khiến phải rùng mình!

Thoạt nghe, nai chúa vảnh đứng đôi tai thì rõ biết đó là tiếng người đang chết đuối kêu la cầu cứu. Nai chúa liền hét lên một tiếng lớn rồi đâm đầu phóng nhanh về hướng có tiếng người kêu ơi ới cứu mạng. Thấy vậy, đoàn nai hầu cận cũng co giò cong đuôi phóng theo sau. Đến bên bờ thác, quả nhiên nhìn thấy một người đang trồi lên hụp xuống bị cuốn trôi theo dòng thác lũ bạc đầu cuồn cuộn chảy. Người nầy đã đuối sức bất lực buông |ay thg dòNg!nGc> Nqychúc nh`nh(nhU chớp, phóng eình ra giacdỸng`nược$lũ, ổ l:y `t sức mang gã thợ sān đã * mp lẢbất tỉnh spçt cHQ̄m kia"để lCn trên lUng đư` v o"fờ. (R;y8ni chòa liếm l7t mũy kẻ oia Cho0tịnh lại$

M

& p.Oai chþ!(nói: "TЧi$k`Ng mong trả !n. Tôi chỉ mog ông một điu }à thЧi, là đ;'nói cho aa biết tŴi Ƒang a0khu"rừn' nầy. Nư v|y(m Ônw ã trả$ơn!töi rồi. Chûlg t´i

sốn'$trkg /hurừng(nầy bấi!lu nAy, ngày ngà="thkng dng hưởng"4hanh chí tliɥn jhiên,!ăn lÃ cải hoa cỏ, wốNg nư su;i nguồn nche gió reo t ồi"cæy OgỌn(fúi- nói li iâ/ v(ết. Chúog vôi sợ loàingười0các ông lắi! Xin ông khi vời(n¡m ây lIm n đlĩng`nx N ($ Đến tôi, un kht pṫng"già nầy, :y dà tôiaan(tˢe ! "84>Gã thợ săn về nhà kể lại cho vợ con nghe tự sự đầu đuôi câu chuyện trợt chân té xuống dòng thác lũ, được nai chúa cứu sống. Nai chúa lông vàng óng ánh, thân hình đầy ngọc ngà châu báu kim cương rực rỡ v.v... Vừa kể, gã thợ săn vừa vò tay xuýt xoa khâm phục nai quý. Vợ con gã say sưa nghe, vừa kinh hoàng, vừa ngạc nhiên, vừa mừng, vừa thích thú như chuyện thần tiên.

Sau đó chẳng bao lâu, lệnh triều đình truyền rao về sự nằm mộng của hoàng hậu. Hoàng hậu của vua xứ đó thường nằm chiêm bao thấy một con nai vàng mình đầy ngọc ngà chói sáng, ngồi trên tòa dùng tiếng người thuyết pháp. Điềm chiêm bao nầy xảy đến với bà liên tiếp suốt mấy tháng trời. Hoàng hậu thầm mơ ước được nai quý. Niềm ao ước khiến cho bà tương tư, rồi ngày biếng ăn, đêm trằn trọc chập chờn giấc ngủ. Vào một ngày nọ, nhân khi nhà vua đến âu yếm, hoàng hậu thừa lúc vua thân thiết ân tình, liền đem chuyện mình nằm mộng thuật lại cho vua nghe, và khuyên vua nên tìm cách bắt con nai nầy thả trong vườn ngự uyển, trước để làm tăng thêm giá trị bảo vật của quốc gia, sau là để cho vua và hoàng hậu ngày ngày thưởng ngoạn.

Nghe xong, nhà vua đồng ý chiều theo để đẹp lòng hoàng hậu. Đồng thời cũng để làm tăng thêm cái giá trị đặc biệt của quốc triều. Sáng hôm sau, nhà vua truyền lệnh: "Ai bắt được con nai chúa lông sắc vàng óng ánh, trên mình đầy châu báu đem dâng thì sẽ được trọng thưởng ngàn lượng vàng, và cắt cho một huyện để trọn quyền cai trị cùng với mười mỹ nữ trẻ đẹp làm thê thiếp hầu hạ. Hoặc ai biết chỗ nai chúa ở mà dẫn chỉ cho vua cũng được trọng thưởng bằng nhau".

Khi lệnh vua được truyền ra nhân gian, các chàng thanh niên, các thợ săn hăng hái thi nhau đi tìm bắt nai chúa, những mong để được trọng thưởng. Riêng gã thợ săn được nai chúa cứu sống, khi nghe nhà vua treo giải thưởng đặc biệt to lớn như vậy, lòng cảm thấy xao xuyến giao động, cộng thêm bên cạnh, vợ gã cứ lân la thủ thỉ nỉ non đêm vắn tình dài xúi dục: "Anh ơi! Đây là dịp may ngàn năm một thuở, không còn có cơ hội nào tốt hơn nữa. Giàu sang danh vọng đã kề tay mà anh không nắm lấy, cứ nhẫn tâm để cho vợ con mãi mãi sống trong cảnh nghèo nàn đến thế nầy sao!? Ơn nghĩa cái giống gì? Đồ cái loài thú vật mà cũng bận tâm ơn với nghĩa!? Đàn ông chi mà nhu nhược ngu đần quá thế trời ơi!"

Tiếng khóc than của người vợ trẻ mỗi lúc mỗi nỉ non thống thiết làm cho anh chàng thợ săn sốt ruột khó xử. Trong tâm trí của gã còn hiện rõ cử chỉ hiền từ, lời nói thành khẩn thiết tha của nai chúa: "Xin ông đừng nói cho ai biết, tôi ở chốn rừng nầy. Ông hãy quên tôi, ấy là ông trả ơn tôi rồi đó. Tôi sợ lòng dạ con người lắm ..."

Nhưng liền ngay đó, hình ảnh giàu sang phú quý vua ban cứ mỗi lúc lại sôi động trong trí óc của anh như nước sôi sùng sục, làm mờ lý trí. Lại thêm cô vợ bên cạnh cứ nỉ non thúc dục, làm cho lương tâm anh mỗi lúc một mờ dần như ngọn đèn cạn dầu trước gió,

để nhường lại lòng tham tiền của giàu sang vinh hoa phú quý lấn át ngự trị. Không còn giữ được thái độ sáng suốt bình thản nữa. Một ngày nọ, anh lẹ làng tìm vào hoàng cung tâu vua.

Trước triều đình lộng lẫy uy nghiêm, vua và đình thần cân đai áo mão uy phong lẫm liệt, mà từ trước tới giờ chưa một lần nào thấy qua, khiến anh quá khiếp sợ. Đối trước cảnh tượng uy nghiêm của triều đình, hình dáng anh càng lúng túng mất tự nhiên, áo quần không tươm tất, mặt mũi thất sắc lộ vẻ sợ hãi, làm cho nhà vua đem lòng ngờ vực. Sợ vua không tin, anh nói: "Muôn tâu Bệ-hạ, nếu bần dân không chỉ ra được chỗ nai chúa ở, thì xin đem cái đầu nầy ra đền tội".

Nhà vua nghe giọng nói run run của anh quả quyết như thế, liền ra lệnh cho quân lính chuẩn bị ngựa xe lên đường theo sự hướng dẫn của anh. Còn đích thân nhà vua dẫn đoàn quân đặc biệt tiếp cận. Khi đến khu rừng già, nhà vua ra lệnh cho quân lính phân ra đội ngũ cẩn mật bao vây lấy cả khu rừng. Còn chính nhà vua và đoàn tùy tùng hùng hậu, đi theo sự hướng dẫn của gã thợ săn. Dọc theo dòng suối, lần sâu vào rừng già âm u một hồi lâu, bỗng xa xa có ánh sáng lấp lánh như sao đêm, gã thợ săn ra hiệu, mọi người nằm sát mặt đất im lặng rình xem động tĩnh. Nai chúa như linh cảm biết có sự chẳng lành xảy đến, quát to một tiếng, các nai cận vệ co giò tháo chạy chỉ còn lại mình nai chúa đứng yên một chỗ, hướng mắt nhìn về đám người sát dấu thân dưới cây lá.

Gã thợ săn đưa tay chỉ nai chúa, tâu nhỏ với vua rằng: "Tâu Bệ-hạ, con nai chúa mình đầy châu ngọc kia đó kìa! Nó đang nhìn về chúng ta đấy! Xin Bệ-hạ ra lệnh gấp kẻo nó chạy mất!"

Nhà vua lẹ như chớp lấp tên dương cung bắn nai, thì liền ngay khi đó bàn tay của gã thợ săn cũng đứt rụng xuống đất máu phun lai láng.

Tên không trúng nai. Nai chúa biết mình nguy khốn đến nơi không còn cách nào trốn thoát được, liền cúi đầu quỳ mọp kêu lớn: "Muôn tâu Bệ-hạ dừng tay! Vì tôi mà Bệ-hạ phải cực nhọc long thể ngự giá đến chốn rừng sâu âm u nầy. Để đền tội làm phiền lòng Bệ-hạ, nay tôi xin vui vẻ nạp mạng, để khỏi phiền nhọc đến long thể . Nhưng trước khi chết, cho tôi được xin hỏi một điều là, ai chỉ cho Bệ-hạ biết tôi ở chốn nầy?"

Nhà vua chỉ tay vào gã thợ săn.

Nai chúa hướng về gã thợ săn với giọng thống thiết nói: "Ta đã sống ẩn cư nơi chốn rừng sâu an ổn tự bấy lâu. Nhưng nào có ngờ đâu, vì lòng từ bi thương xót cứu mạng sống cho ngươi, mà ngày nay ta phải mang họa vào thân đến nông nổi nầy! Ta đã biết lòng người phản trắc, cứu nhơn nhơn trả oán. Nên trước đây, khi đôi ta chia tay, ta đã khẩn thiết van xin ngươi một điều: Đừng cho ai biết ta ở chốn nầy. Từ lâu ta sống xa cách thế nhơn, nào ngờ hôm nay vì cứu sống nhà ngươi mà ta phải nhận lấy hậu quả bi thảm như thế nầy!"

Trước thái độ hiền hòa thống trách của nai, nhà vua nghe lấy làm lạ, liền hạ cung xuống hỏi đầu đuôi câu chuyện. Nai kể hết sự tình đã xảy ra, khiến cho nhà vua và quần thần xót xa cảm động. Nghe nai cúa nói xong, sắc mặt nhà vua trở nên nghiêm

nghị, xoay lại hỏi gã thợ săn: "Có đúng như thế không? Ngươi phải nói thật, bằng không sẽ bị mất đầu ngay bây giờ".

Gã thợ săn run sợ quỳ thưa: "Muôn tâu Bệ-hạ, quả đúng như thế".

Vua vừa xấu hổ với nai, vì nghĩ rằng loài người quá ư tệ bạc thua cả loài thú. Đồng thời, vừa giận ghét khinh bỉ gã thợ săn kia là kẻ vong ân bội nghĩa ơn cứu sống, nên định dương cung bắn gã thợ săn một phát cho rồi đời. Nhưng nai chúa mau lẹ nhảy đến trước vua lạy mọp xin tha sống cho gã.

Trước nghĩa cử nhân từ quân tử của nai chúa, nhà vua vô cùng cảm phục đức tánh từ bi nhân hậu nhẫn nhục của con thú vật, nên đã ra lệnh cho quân hầu sửa soạn chiếc xe đặc biệt để đưa nai về cung.

Trước khi lên xe về cung, nai lại một lần nữa quỳ mọp khẩn khoản xin vua một điều, là mong nhà vua lấy đức hiền hòa khoan hậu để an dân trị quốc. Nếu nhà vua hứa làm được như vậy, thì nai mới theo vua về triều. Bằng không, xin vua mở lượng hải hà cho nai ở lại chốn rừng già để tiếp tục sống cuộc đời ẩn dật, hoặc chết ngay tại chỗ cũng cam lòng. Nghe qua những lời nhân hậu phát xuất từ miệng của một con thú vật, khiến cho lòng vua và đoàn tùy tùng tướng sĩ vô cùng xúc động cảm phục, nên nhà vua đã hứa khả với nai. Lúc ấy, nai mới chịu lên xe về triều.

Về đến hoàng cung, hoàng thân quốc thích, văn võ bá quan triều thần, ai nhìn thấy hình thể của nai cũng đều cảm mến ngưỡng mộ.

Riêng vua và hoàng hậu từ ngày có nai nơi vườn ngự uyển, lòng cảm thấy thoải mái hơn, đối đãi với bá quan trong triều cũng như đối với hoàng thân quốc thích và dân chúng hết sức là rộng lượng cởi mở hơn trước. Ngày ngày mọi người ra nhìn nai, ai nấy cũng cảm thấy trong lòng thanh thản vui vui, tự nhiên muốn phát tâm ăn ở hiền lành, tinh tấn tu tâm dưỡng tánh.

Cũng từ ngày có nai chúa trong vườn ngự uyển, cứ ba năm vào khoảng cuối xuân đầu hạ, khi hoa lá đua nhau trổ mầu, dưới đầm hoa sen chớm nở, nhà vua lệnh mở hết cửa thành để cho dân chúng vào xem nai và thưởng ngoạn đền đài phong cảnh hoàng cung. Thấy vua không còn đóng kín hoàng thành như trước, nên dân chúng cảm thấy vua cùng với trăm họ dân gian gần gũi không cách biệt xa lạ nữa. Ai nấy đều khấp khởi vui mừng. Nhờ đức của vua và hoàng hậu biết tu, nhân dân cũng theo gương đó mà ăn ở hiền lành, nên cuộc sống của muôn dân trăm họ được thêm phần an cư lạc nghiệp.

Nói đến đây, đức Phật xoay lại gọi A-Nan mà bảo rằng: "Gã thợ săn kia chính là tiền thân của Đề-Bà Đạt-Đa. Nhà vua chính là tiền thân của A-Nan ông đấy. Còn nai chúa có thân hình đầy châu ngọc chính là tiền thân của Như-Lai ta đây. Bởi do một kiếp xa xưa ta vụng tu mà phải sa đọa làm thân nai. Tuy bị đọa làm thân nai, nhưng lòng ta vẫn giữ mãi tu Bồ-Tát hạnh. Do nhiều kiếp tu Bồ-Tát hạnh tích lũy công đức, mà ngày hôm nay ta đạt thành đạo quả Vô-thượng Bồ-đề.

[Mục lục][Chương kế]

[Thư
Mục chính]
Last
updated: 15-04-2000
Web
master: binh_anson@yahoo.com
binh_anson@hotmail.com

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.